

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Lipno

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 41/2015

luty 2015

Rok X

ODZNAKI KRAJOZNAWCZE W NASZYM WOJEWÓDZTWIE W 2014 ROKU

W tym roku wyjątkowo szybko - WSZYSTKIM ZAINTERESOWANYM DZIĘKUJĘ - otrzymałem dane obrazujące liczbę zweryfikowanych odznak krajoznawczych przyznawanych przez oddziały PTTK naszego województwa. W roku 2014 referaty weryfikacyjne łącznie przyznały mniej niż w ubiegłych latach, bo 365 odznak w tym:

1. Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

brązowa - 12

srebrna - 9

złota - 4

złota z diamentem - 1

w tym:

- referat weryfikacyjny w Grudziądzu:

brązowa - 10

srebrna - 3

złota - 3

złota z diamentem - 1

- referat weryfikacyjny w Toruniu:

brązowa - 1

srebrna - 5

złota - 1

złota z diamentem - 0

- referat weryfikacyjny w Bydgoszczy:

brązowa - 1

srebrna - 1

- referat weryfikacyjny we Włocławku:

brązowa - 0

srebrna - 0

2. Odznaka PTTK „Miłośnik Pojezierza Brodnickiego”:

jednostopniowa - 0

3. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „Przyjaciel Bydgoszczy”:

brązowa - 3

srebrna - 1

złota - 0

4. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „**Wędrownik Kujaw i Pomorza**”:

brązowa - 1

srebrna - 0

złota - 0

złota z wawrzynem - 0

5. Odznaka Krajoznawcza „**Miłośnik Brdy**”:

zwykła - 6

z laurem - 2

6. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza „**Młody Turysta Bydgoszczy**”:

jednostopniowa - 1

7. Odznaka Krajoznawcza PTTK „**Śladami Mennonitów w Polsce**”:

brązowa - 85

srebrna - 14

złota - 14

8. Regionalna Odznaka Krajoznawcza PTTK „**Szlakiem parków krajobrazowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego**”:

jednostopniowa - 2

9. Odznaka Krajoznawcza „**Bydgoszcz i okolice**”:

brązowa - 13

srebrna - 2

złota - 2

10. Odznaka PTTK „**Turysta Chełmna**”:

popularna - 4

brązowa - 4

srebrna - 2

złota - 2

za wytrwałość - 2

11. Odznaka PTTK „**Turysta Chełmży**”:

brązowa - 3

srebrna - 3

złota - 3

12. Odznaka Krajoznawcza „**Miłośnik Twierdzy Chełmno**”:

I⁰ - 8

II⁰ - 3

III⁰ - 2

13. Odznaka Krajoznawcza „**Znam Grudziądz i okolice**”:

jednostopniowa - 5

14. Odznaka Krajoznawcza „**Miłośnik Twierdzy Grudziądz**”:
jedenstopniowa - 37

15. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „**Szlakiem kościołów gotyckich Ziemi Chełmińskiej**”:

brązowa - 6

srebrna - 2

złota - 1

złota z diamentem - 0

16. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „**Szlakiem zamków, dworów i pałaców Ziemi Chełmińskiej**”:

brązowa - 8

srebrna - 1

złota - 1

złota z diamentem - 0

17. Odznaka Krajoznawcza PTTK „**Przyjaciel Borów Tucholskich**”:

brązowa - 23

srebrna - 0

złota - 2

18. Odznaka Krajoznawcza „**Szlakiem 18. Pułku Ułanów Pomorskich**”:

jedenstopniowa - 7

honorowa - 0

19. Odznaka Krajoznawcza „**Miłośnik Twierdzy Toruń**”:

jedenstopniowa - 2

20. „**Kujawsko-Pomorska Odznaka Świętego Jakuba**”:

jedenstopniowa - 25

21. Odznaka Krajoznawczo-Turystyczna „**Znam Włocławek i okolice**”:

brązowa - 0

srebrna - 0

złota - 0

22. Odznaka Krajoznawcza „**Mały Krajoznawca okolic Włocławka**”:

jedenstopniowa - 0

23. **Pałucka Odznaka Krajoznawcza**:

brązowa - 14

srebrna - 3

złota - 0

24. Odznaka „**Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych**”

jedenstopniowa - 3

Ponadto przyznano **12** brązowych i **5** srebrnych **Regionalnych Odznak Krajoznawczych**.

W tym roku grudziądzki referat weryfikacyjny nie przyznał ani jednej **Odznaki Krajoznawczej Polski**.

Raz jeszcze bardzo serdecznie dziękuję wszystkim Koleżankom i Kolegom z poszczególnych oddziałów, które przesłały potrzebne do tego zestawienia dane.

Krzysztof Czerepowicki

Zgodnie z założeniami jakie sobie narzuciliśmy dla naszego periodyku kontynuujemy przybliżanie Szanownym Czytelnikom oddziałowych komisji krajoznawczych, klubów krajoznawczych oraz innych struktur PTTK nakierowanych w głównej mierze na krajoznawstwo właśnie. W tym celu poprosiłem działające w oddziałach PTTK naszego województwa Komisje Krajoznawcze, aby zaprezentowały się w kolejnych numerach „Krajoznawcy Kujawsko-Pomorskiego”. W tym numerze przedstawiamy ostatecznie dokonania grudziądzkiego **KLubu Inicjatyw Motorowych, Ekologicznych i Krajoznawczych „KLIMEK”**, którego prezesem jest członek K-P KIK kolega Jan Kamiński.

KCz

UCZCZENIE 150 ROCZNICY POWSTANIA STYCZNIOWEGO PRZEZ CZŁONKÓW KLUBU PTTK „KLIMEK” GRUDZIĄDZ”

Powstanie Styczniowe zainicjowane 22.01.1863 roku manifestem Tymczasowego Rządu Narodowego trwało do jesieni 1864 roku. Miało ono miejsce na terenie zaboru rosyjskiego i było zbrojnym wystąpieniem przeciwko caratowi. Prowadzona walka miała charakter wojny partyzanckiej, w trakcie której doszło do około 1200 bitew i potyczek. Mimo początkowych sukcesów militarnych Powstanie zakończyło się klęską. Około dziesięciu tysięcy Polaków poległo, tysiąc zostało straconych w egzekucjach, a dziesiątki tysięcy zostało wywiezionych na Sybir. Dla upamiętnienia tego największego powstania narodowego w roku 2012 Senat ogłosił rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego.

Członkowie klubu PTTK KLIMEK Grudziądz postanowili uczcić 150 rocznicę Powstania Styczniowego poprzez swój udział w imprezach turystyczno-krajoznawczych poświęconych pamięci Powstania. W latach 2013 i 2014 uczestnicy rajdów motorowych KLIMKA odwiedzili wiele miejsc związanych z Powstaniem Styczniowym i jego rocznicą.

W trakcie wojażu po województwie podkarpackim zwiedzili dwie wystawy okolicznościowe w muzeach w Dukli i Żarnowcu oraz zabytkowy cmentarz w Krośnie. O zaangażowaniu mieszkańców tego terenu w Powstanie może świadczyć fakt, iż Podkarpackie zajmuje trzecie miejsce na krajowej liście będącej zestawieniem ilości grobów i Cmentarzy Powstańczych w Polsce. To tutaj walczył i zginął dowódca oddziału powstańczego Edmund Ślaski.

Kolejna wyprawa klimkowa wzięła sobie za cel Kampinoski Park Narodowy. Kompleks Puszczy Kampinoskiej kryje nie tylko miejsca pamięci związane z walkami

żołnierzy Września 1939 roku, a później Armii Krajowej z niemieckim najeźdźcą, czy miejsca egzekucji tysięcy Polaków dokonanych przez hitlerowców (Palmiry). Zwiedzając ten teren docieramy także do miejsc związanych z Powstaniem Styczniowym. Są to Zaborów Leśny i Kampinos będące miejscami pochówku Powstańców z oddziału „Dzieci Warszawy” mjr. Walerego Remiszewskiego poległych w bitwie pod Budą Zaborowską. W miejscowości Górki docieramy do „Sosny Powstańczej” będącej miejscem egzekucji przez powieszenie wziętych do niewoli Powstańców. Konar nieistniejącego już dębu służącego temu samemu celowi widzieliśmy jako fragment ekspozycji stałej w Muzeum - Miejsce Pamięci Palmiry.

W drodze na Igrzyska Turystyczne „111” w Głuchołazach, jeszcze na terenie naszego województwa odwiedzili miejsce powstańczej bitwy pod Krzywosądem - pomnik i mogiłę poległych w tej bitwie znajdujący się w miejscowości Borowo, a także mogiłę pobitewną w miejscowości Dobrze. Polacy pod wodzą Ludwika Mierosławskiego bitwę przegrali. Wśród zabitych byli m.in. Jan Wasiłowski - brat Marii Konopnickiej oraz Stanisław Gay - syn architekta Jakuba Gaya.

Podczas wyprawy do Biebrzańskiego Parku Narodowego KLIMEK odwiedził na Ziemi Łomżyńskiej następujące miejscowości związane z Powstaniem Styczniowym: Grzędy (Biebrzański PN), Tame, Łomżę i Zambrów. Tutaj także spotykaliśmy pomniki, krzyże, mogiły upamiętniające bitwy, potyczki i miejsca straceń. Niekiedy można było odczytać nazwiska dowodzących oddziałami powstańczymi, jak Konstanty Ramotowski - „Wawer”, czy Władysław Cichorski - „Zameczek”.

Odwiedzenie wspomnianych miejsc było podstawą do zdobycia przez 7 członków KLIMKA okolicznościowej Odznaki Krajoznawczej PTTK „150 Rocznica Powstania Styczniowego” ustanowionej przez Klub Turystyki Pieszej PTTK „Orły” ze Słupska.

Bardzo cenną inicjatywą Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK i warszawskiego Oddziału „Mazowsze” wpisującą się w uroczystości rocznicowe było zorganizowanie „Ogólnopolskiego Indywidualnego Rajdu w 150. Rocznicę Powstania Styczniowego 1863 - 2013”. Wzięli w nim udział dwaj członkowie KLIMKA - Jan Kamiński i Henryk Pasik. Poza miejscami zwiedzanymi podczas krajoznawczych wypraw klubowych odwiedzili szereg obiektów w trakcie innych imprez i wędrowek indywidualnych - m.in. imprezą wyprzedzającą rocznicę była zorganizowana w listopadzie 2012 roku VI wycieczka z cyklu „Warszawa da się lubić”. W jej programie było zwiedzenie Cytadeli Warszawskiej wraz z cmentarzem, Bramą Straceń, Muzeum X Pawilonu oraz krzyża i pamiątkowego kamienia w miejscu stracenia członków Rządu Narodowego z Romualdem Trauguttem na czele (5.08.1864 roku).

W Grudziądzu również jest grób powstańca styczniowego. Jest to mogiła Jana Cholewicza znajdująca się na Cmentarzu Garnizonowym (tzw. Górnym). Odwiedzono ją podczas zorganizowanego w 2012 roku w Grudziądzu VI Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców.

W dniu 6.12.2014 roku w Warszawie nastąpiło uroczyste podsumowanie indywidualnego rajdu rocznicowego. I nagrodę zdobył Witold Kliza z Chełma. Grudziądzanie otrzymali od organizatorów wyróżnienia za największą aktywność i najciekawszą dokumentację krajoznawczą udziału w Rajdzie.

KLIMEK przy mogile Powstańców na terenie Obszaru Ochrony Ścisłej „Zaborów” w KPN

Sosna Powstańców w Górkach

Autorzy przy pomniku i grobach Powstańców Styczniowych na cmentarzu w Krośnie

Płyta na mogile Powstańców 1863 roku w Borowie

Henryk Pasik i Jan Kamiński

KOLEJNE POSIEDZENIE KUJAWSKO-POMORSKIEGO KOLEGIUM INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA PTTK WE WŁOCŁAWKU

W dniu 28 lutego br. Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa zbierze się na kolejnym - piątym w tej kadencji - posiedzeniu. Odbędzie się ono we Włocławku w gościnnych progach Centrum Organizacji Pozarządowych i Informacji Turystycznej. W tym momencie zwracam się do oddziałów PTTK z terenu naszego województwa o rozpatrzenie prośby zawartej w moim piśmie. Szerszą informację z V posiedzenia przekażę w kolejnym numerze „Krajoznawcy Kujawsko-Pomorskiego”.

KCz

APEL KOLEGI JACKA TREICHEL

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Zwracam się głównie do grudziądzkich, ale nie tylko, turystów i krajoznawców z dość niecodzienną prośbą. Dotyczy ona wsparcia realizowanego projektu, mojego autorstwa pn. „Krzyże i kapliczki przydrożne regionu grudziądzkiego”.

Poniżej przedstawiam jego główne cele i przewidywane do osiągnięcia efekty:

Cel - zaewidencjonowanie możliwie wszystkich małych obiektów sakralnych (krzyże i kapliczki przydrożne, dzwonnice wolnostojące) znajdujących się na terenie powiatu grudziądzkiego i miasta Grudziądz, wykorzystanie ich do celów kultury, edukacji i poprawy atrakcyjności, a także promocji krajoznawczo-turystycznej regionu,

Efekt - zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym przez pozyskanie informacji na potrzeby odbudowy albo odnowienia lub oznakowania budowli oraz obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, np. odnowienie zabytkowych kapliczek, pomników, krzyży, bram, dzwonnicy, cmentarzy itp.

Podczas naszych peregrynacji, często odwiedzamy rejony powiatu grudziądzkiego jak i samego miasta. Wędrujemy pieszo, spacerując Nordic Walking, rowerowo, motorowo i zapewne nie raz

zauważamy takie obiekty. Jako Społeczny Opiekun Zabytków postawiłem sobie za cel zaewidencjonowanie obiektów małej architektury sakralnej w naszym regionie. Sądzę, i jestem o tym przekonany, że sam nie jestem w stanie odnaleźć wszystkich, nierzadko zapomnianych obiektów. Dlatego też zwracam się z prośbą do Was o przekazywanie mi

wszelkich posiadanych na ten temat informacji. Mogą to być zdjęcia, dane GPS, informacje dotyczące fundatorów, okoliczności powstania, osób lub instytucji zajmujących się nimi obecnie itp. Wprowadzone zostaną one do ewidencji opracowywanego przeze mnie projektu.

W razie pytań, jestem do dyspozycji. Na chwilę obecną nie nakładałem sobie w realizacji tego pomysłu ram czasowych. Niech to będzie prośba nie ograniczona czasowo.

Swego czasu Krzysztof Czerepowicki prosił o przesyłanie zdjęć VII stacji Drogi Krzyżowej. Wiem, po oglądanych prezentacjach, że wiele osób się w ten pomysł włączyło. Liczę, że i tym razem, prośba ta nie pozostanie bez odzewu.

Jacek Treichel

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądz ul. gen. Józefa Hallera 32

Wydawnictwo bezpłatne. Ukazuje się w y ł ą c z n i e w formie elektronicznej

ADRES DO KORESPONDENCJI: e-mail: krzysztof.czerepowicki@gmail.com